

VESZPRÉMI MEGYEI ÚJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 16 kor. Fél évre 8 kor.
Negyed évre 4 kor.

Lelkészek, tanítók, községi jegyzők 12 koronaért
kapják a lapot.

Egyes szám ára 16 fillér.

Felélős szerkesztő és laptulajdonos:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Telefon: 174.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok
az utcán is árusítatnak.

Jobbra-balra.

A Páris bombázó láthatatlan nagy ágyu után most meg állítólag olyan repülőgépet találtak ki a németek, amellyel képesek átrepülni az Atlanti Ocean és három hétig leszállás nélkül keringhetnek az amerikaiak feje fölött. — Kár, hogy ántántforrásból ered ez a hír, mert így kétség fér a valódiságához. Ámbátor abból következtetve, hogy halálára majd kővé meredtek ijedtükben az amerikaiak, elhisszük, hogy valami igaz is van benne. A némettől kitelik, hogy a feje fölé kerül Wilsonnak, akinek az eszén már ugyis túljárt. S ha nem rettent meg attól, hogy a hajója alul kihuzta a gerendát, a lába alul a földet, hát majd felülől tanítja meg *becsületre*. — De mégsem, ez képtelenség volna! Még a ravasz német sem tud olyan masinát feltalálni, amivel az ántánt-államok bármelyikét erre az előtűk ösmeretlen fogalomra megtaníthatná.

Tisza a munkapárt jövőjéről.

Gróf Tisza István, a munkapárt vezére, az országgyűlés berekesztése után cikksorozatát kezdett az ő kis képes néplapjában, az „Igazmondó”-ban *Mi a teendő?* címmel, amely a nevezett lap két számában jelent meg.

Az első közleményben vázolja a nemzet teendőit az ötödik háborús év küszöbén, hogy nagy véráldozata és győzelmei ellenére is martalékául ne essék gonosz ellenségeinknek, akiknél sikerült a *háborus uszítóknak* felülkerekedni s a legsivárabb önzéssel, a legaljasabb eszközökkel törnek megromlásunkra. S ha mialatt karunk a kardot kénytelen kihuzva tartani, idehaza az *egyenlenséget, a pártok közötti gyűlölséget* szitjuk; ha cserben hagyják a magyar nemzetet a nagy tulajdonságai, *akkor hiábavaló volt* minden áldozat, amit eddig meghoztunk. Tisza így végzi ezt az első közleményét:

— Jaj nekünk, ha elhalványul lelkünkben az a tudat, hogy még mindig veszedelemben a hazá: ha elveszt az az igazság azt a belső erőt, amivel áthatotta, irányította minden gondolatunkat, érzésünket, cselekedtünket, egész lényünket. *Ne hallgassunk a visszavonás, az önzés, a kishitőség, a csüggedés szavára!* Különben minden eddigi áldozat kárba vész: édes magyar hazánk gonosz ellenség martalékául esik s mi is nyomorultul pusztulunk el vele!

Nagyobb érdekességű és sokkal nagyobb érdeklődést is keltett a cikknek vasárnap megjelent folytatása, a melyben legelőször az Esterházy-kor-

mány bűneit sorolja föl, és — nagyon találóan — a *történelem szegyetlenjes időszakának* nevezi az uralkodása idejét.

Még igen nagy hatást keltett az írója puritán jellemait visszatükröző cikknek az a része, amelyikben arról ír Tisza, hogy *milyen szerepet szánt a munkapártnak a jövőben?* Hogy azok az olvasóink is megismerhessék és megszivlelhessék a cikk igazságait, a kiknek talán nincs módjukban az említett néplapból előlenni, a következőkben ismertetjük azt:

— Mindennél könnyebben megbocsáthatunk azoknak, akik az ország kormányzását a munkapárt kezéből átvették, mint azt, hogy lerontották a háborus nagy időkhöz méltó hangulatot.

A munkapárti kormány a háboru kitörésétől fogva nem ismer az ezzel összekötött feladatoknál nagyobb, sürgősebb köteleltséget. Minden mást félretéve, erejének teljes megfeszítésével rajta volt, hogy mindenütt, minden téren *előmozdítsa a győzelmet* és növelje a nemzet harci erejét és hogy ezt az elszántságot, ezt a fokozott áldozatkészséget és tettért ebren tartsa a nemzetben.

Amelyik percben ellenfeleink jutottak kormányra, mindez merőben megváltozott.

Csak a munkapárt volt az, amelyik a háboruval kapcsolatos nagy köteleltségeket továbbra is hirdette és azokat ellenzéki állásában is teljesíteni igyekezett. A győztes pártok mintha elfeledték volna, hogy még mindig élet-halálharcban áll a nemzet. Azok, akik alig pár héttel azelőtt szenvedélyesen vádolták a munkapártot, hogy a nemzeti érdekeknek nem rendeli-eleggé alá a pártérdekeket, a legádázabb gyűlölettel és szenvedéllyel rontották a munkapártra. Hirdették megsemmisítését; szították az országban a pártszennvedélyt. Megindult a becsmérlés, megfélemlítés és üldözés és megindult az a visszataszító marakodás a kőc fölért, amelyik a munkapárti kormány lemondását követő első hónapokat a magyar történelem egyik szegyetlenjes időszakává avatta.

A kormánypárti sajtó hasábjai nap-nap után tele voltak a munkapárt ellen kérielhetetlen harcot hirdető gyűlölködéssel és a marakodó osztályos atyafiak irigykedésével. Annak a nagy igazságnak, hogy a veszedelemben forgó hazá léte minden igaz magyar embertől mérsékletet, egymás megbecsülését, összetartást, vállvelet munkát kíván: sehoh semmi nyoma. A legcsunyább pártoskodás és marakodás bántó zajával harsogták tele a nagyközönség fülét, — jóformán lehetlenné téve, hogy a magyar nemzet továbbra is a ránk zudult világtörténelmi válság nagy kérdéseinek, veszedelmeinek, feladatainak szentelhesse figyelmét és erejét, — mester-séggel rántva le a maguk alacsony színvonalára: azokaj is, akiknek lelkében tovább élt és égett volna a nemzetet nagy tettekre serkentő, a háboru győzelmes befejezését biztosító hazaszeretet tüze.

A munkapárt akkor is megtett mindent, amit lehetett. Mindent elkövetett, hogy a nagy idők, hangulatát föntartsa a nemzetben

s valahányszor magyar nemzeti érdekről volt szó, megadta a szükséges támaszt és erőt annak a kormánynak is, amelyik az ő kérielhetetlen elpusztítását tűzte ki céljául. De egymagában mindent annál kevésbbé lehetett, mert ölmomsulyal nehezedett az egész helyzetre a választójog kérdése s nekünk, mind azoknak, akik végveszedelemtől féltettük hazánkat, ha közelítünk vezetésre a szélső elemek kezébe jut — azzal a kétfős nehézséggel kellett számolnunk, hogy ugy ettől a veszedelemtől, mint a pártoskodásban való elmerüléstől mentstük meg a nemzetet. Törekvésünk csak arra irányulhatott, hogy mérsékelni igyekezzünk a radikális választójogot; hogy megmentünk a nemzet sorsáza való befolyásból és hatalomból az értelmesebb magyar néprétegek számára annyit, amennyit lehet; hogy ilyen módon *megegyezés útján* biztosítsuk a választójog kérdése megoldását s ezzel egyuttal mindazok egyesülését tegyük lehetővé, akik a háboruval járó nagy köteleltségeket a pártoskodás fölé helyezik. Türelmet, önmegtartóztatást és a nehéz idők, súlyos aggodalmak ellenére, — csüggedést nem ismerő kitartást kíván ez az eljárás; de erre indított hazafiai köteleltségérzetünk és megédzetta erőnk az a tudat, hogy az igazi magyar nép színejavából álló többség helyesli eljárásunkat. Tudtuk és tudjuk, hogy a magyar nép színe-java nem hajlik a szélsőségek felé és a választójognak radikális kiterjesztésétől idegenkedik; és tudtuk azt is, hogy a pártgyűlöletnek az a szennyes hulláma, amelyik — fájdalom — rászórtta teltjét a budapesti közlétre, a magyar nép lelkében élő tisztultabb hazaszeretettől merőben távol áll.

Megtettük tehát a kísérletet mind a két irányban és a választójogi javaslat beterjesztésétől fogva ismételtlen nyíltan hirdettük, a kérdésnek kölcsönös engedményeket, békés megegyezés útján való elintézését és a hazafiasan gondolkodó összes magyar emberek egyesülését kívánjuk. Készek lettünk volna habozás és hátsó gondolat nélkül megegyezni és egyesülni azokkal az ellenfeleinkkel is, a kiknek a lelkéből a legerősebb pártszennvedély sugárzott felénk. Meg voltunk győződve, hogy a mai sorsdöntő pillanatban minden egyéni érzesnek és szennvedelemnek el kell némulnia és élt bennünk a remény, hogy a vállvelettel teljesített becsületes munkában ezekkel is *összeforhatunk*; hogy az ő lelkükben is kifejlődhet az a bajtársi érzés, amelyiknek a mai pillanatban minden magyar embert egymáshoz kellene fűznie.

Ez a remény — fájdalom — csak részben valósulhatott meg. A jelenlegi miniszterelnök ur, aki már kormányra léptekor a megerítés elvét hirdette, az őt támogató tábor egy részében érvényre juttathatta ezt a felfogást, — de csak egy részben. Ellene foglaltak állást nemcsak azok, akik már korábban is *tétkéi kovácsoltak sajtó önző pártel-jajtra* a háboruból és az ezzel kapcsolatos nagy kérdésekben is cserben hagyták a nemzeti érdeket. (Ezek a Károlyi Mihályék voltak. — A szark.) Ezekre nem is gondoltunk; nem is lett volna bennük köszönet. De a megegyezés meghusítására törek olyanok is, akiknek valóban a másik táborban lett volna a helyük.

Fájdalom, a pártszennvedély szava a

hazafiúi belátásnál erősebbnek bizonyult. Olyan férfiak is, akikről mást várt volna a nemzet és akik arra lettek volna hivatva, hogy a magyar hazafiúk válegett munkájában képességeikhez méltó részt vegyenek, gáncsot igyekeztek vetni a megegyezésnek, főleg azért, mert attól félték, hogy az egyesült tábornak túlnagy részét fogja alkotni a munkapárt. Mindent megpróbáltak, hogy utját állják a megegyezésnek, midőn pedig nem tudták azt meghíusítani, megvonták támogatásukat a kormánytól. Ilyen viszonyok között a választójogban való megegyezés a képviselőháznak csak mintegy háromnegyedrészére terjedt ki: de legalább ez a háromnegyedrész nyíltan szembeszállt azokkal, akik a velük szemben álló magyar párt letörése végett zavarba akarták dönteni az ország közállapotait.

Most már ennek a háromnegyedrésznek nem szabad felmunkát végeznie; nem szabad feleuton megállnia, hanem mindenről tartózkodva, ami magyar embert kényszerít harcra magyar ember ellen; mindent elkerülve, ami gyengítheti a háború befejezésére szükséges erkölcsi és anyagi erőt: fenn kell tartani az ország belsejét és egész erejét hazánk megmentésére kell szentelnie.

Nem új pártalakítást, nem a kormányzatban való részvételt kíván a munkapárt, a midőn erre az álláspontra helyezkedik. Hiszen ha úgy alakulnak a körülmények, ez is megtörténhetik. Ha mindazok, akik az együttműködést kívánják, ezt ilyen módon öhajítják elérni: a munkapárt sem az eddigi ellenfeleivel való egyesüléstől, sem a felelősségben való részvételtől nem fog visszariadni. Szolgálni akarjuk a hazát ott, ahova a sors állít bennünket; de szolgálhatjuk jelenlegi ellenzéki állásunkból is. Csak azt kívánjuk, hogy az a kormány, amelyik támogatásunkhoz fordult, valóban odaadó hűséggel és minden pártoskodástól tartózkodva, mindenképpől az élethalálharcot küzdő nemzet léteéréket szolgálja!

A cikk vége igen élénk politikai eszmecsere és találgatásra adott okot, kivált azoknál, akik a munkapárt viszszerzésétől úgy rettegnak, mint az ördög a tömjénfüsttől. Nem tudják, van-e már valami megállapodás Tisza és Wekerle között egy eszeleges fuzióra nézve vagy nincs? Wekerle legutóbbi főrendiházi kijelentése, hogy senkit se lepjen meg, ha esetleg az ősszel el fog válni azoktól, akikkel eddig együtt dolgozott, erre enged következtetni. Viszont Tisza nem jelenti ki ezt. Vajjon mi lesz hát és hogyan lesz? — találgatnak lázas idegességgel.

Csak hadd találgassanak!

Politikai hírek.

— Antiszemitizmus. Még be sem volt fejezve e tárgyról megjelent folytatásos cikkünk, már megindult a gyanúsítás áradata: hogy mi — jól tessék megérteni: a Veszprémmegyei Ujság — szőröstül-bőröstül, szerkesztőtől, mindenestül antiszemita vá letünk (?), s hogy a zsidók iránti gyűlölet sugárzott ki már az I. jelzésű cikkünkben is. Talán mondanunk sem kell, hogy ezt az épp oly rosszindulatú, mint ostoba vádat megint csak a zsidóságnak ama harmadik fajtája találta ki, amely elfogult vakságában a zsidóságot annyira nebánsvirágnak tekinti, hogy a fölött — szerinte — még bírálatot sem szabad gyakorolni. Ellenben az általunk felsorolt három kategória egyikébe sem tartozó művelt,

zsidóvallású uriebertektől, akik nemcsak elolvasták, hanem meg is értették cikkeinket, gratulációt kaptunk azokért. — No de sebai! Vádoltattunk mink már a klerikaliskok által igazmondásunkért antikatolikus-, sőt antikrisztussággal is, — majd csak elbirjuk az antiszemitizmus bélyegét is valahogyan. Amint hogy mindenáron reánk akar sütni az a bizonyos harmadik fajta, az csupán annak a bizonyítéka, hogy igazat írunk, mert találva érzik magukat. Hogy pedig meg kellett írunk róluk, hogy a legfőbb ideje volt, azt könnyen észrevehetik, ha kissé szerzetekintenek az országban. Vagy csak a mi vármegyénkben is! Még megköszönnék nekünk azt az antiszemitizmust; féltő, hogy sokkalt hamarébb, mintsem gondolnák. Csak-hogy akkor már későn lesz észretérni.

— Lengyelország és új királya. Eddig meg nem cáfolt hírek szerint a központi hatalmak közös megállapodása szerint Lengyelországból a fenti hatalmasságokkal szövetségben levő királyságot létesítenek. Az új lengyel király Károly István Habsburg királyi herceg lenne, akit kiváló tulajdonságai az uralkodói hivatás betöltésére mindenképp minősítenek.

— Birtokreform. A kormány az ősi programjába — hir szerint — fel fogja venni a birtokpolitikai reformról szóló törvényjavaslatot is. E tárgyban már anketók is voltak a földmívelési minisztériumban, azonban végleges megállapodás semmi irányban nem jött létre. Fővárosi híradás szerint Bartóky József, a reformtervezet előkészítésével megbízott államtitkár abból a felfogásból indul ki, hogy a gyökeres reform első föltétele az, hogy az állam minél széresebb körű kisajátítási jogot kapjon. Három kategória állítatnék föl. Első sorban kisajátítandók volnának a háború alatt szerzett földbirtokok, persze bizonyos megszorítások mellett. A második kategóriába tartoznának a nem magyar állampolgárok földbirtokai, a harmadikba pedig a költött birtokok (hibbizományok, papi tulajdonok stb. Szükség esetén kiterjesztenék a kisajátítási jogot más magánbirtokokra is.

Hírek.

— A király születésnapja. Aug. 17-én őfelsége születésnapján ünnepi mise volt a veszprémi dómban, amelyen dr. Rott Nándor megyéspüspök celebrált. Az isteniszteleten hivatalosak voltak a katonai és polgári hatóságok vezetői. A város köz- és magánépületeit e napon fellobogózták. — Ugyancsak hivatalos szentmise volt e napon a pápai plebániatemplomban.

— Katonai szemlék. Báró Karg János gyalogsági tábornok, honvédségi főparancsnok a múlt héten szemlélt tartott a veszprémi 31. honvéd pótzászlóalj fellett s a tapasztaltak felett a legteljesebb elismerését fejezte ki. — Ugyanilyen elismerését nyilvánította a parancsnok és tisztikar előtt báró Nagy Gyula altábornagy, honvéd lovassági felügyelő, aki meg a pápai 7-es huszárokat szemléltte meg a múlt héten.

— Szent István napja is ünnepi zászlódsízt vonzott Veszprémben csakúgy, mint Pápán. Ünnepi szentmise volt a veszprémi dómban és a pápai plebánia templomban a katonaság-és polgári kivatalok képviselőinek jelenlétében. Az elsőn maga a megyéspüspök, az utóbbin Kriszt János esperesplebános celebrált.

— Megyéspüspökünk a királyné előtt. Zita királyné e hó 10-én fogadta re-

ichenau kastélyában adott magánkihallgatáson első, hódoló tiszteletét dr. Rott Nándor veszprémi megyéspüspöknek, a királyné új kancellárjának, aki egyházmegyéje nevében köszönetét fejezte ki a fejedelemszonszony ajánlékozta pásztorbotlert. A királyné igen kegyesen fogadta az egyháziót, melegen érdeklődött a veszprémi egyházmegye viszonyai iránt és végül abbéli óhajának adott kifejezést, hogy szerelné meglátogatni Veszprém városát.

— Ref. egyházkerületi közgyűlés. A dunántúli ref. egyházkerület ez év szept. 22-én tartja Pápán rendes évi közgyűlését, amelyen számadások is szerepelnek.

— Katonai kitüntetések. Adományoztatott az erre felhatalmazott parancsnokság által az I. o. ezüst vit. érem utólag: Horváth Zoltán tart. hadnagynak; ugyanaz először: Csák László, Breuer Ernő tart. hadapródjelölteknek; a II. o. ezüst vit. érem utólag: Hoffer Sándor tart. hadnagynak; ugyanaz először: Keller László, Horváth Ferenc tart. hadnagynak, Misley Károly tart. e. ü. zászlósna, Krafcsik Ervin, Szilágyi István, Vajda Péter, Csiba Lajos hadapródjelölteknek; a bronz vitézségi érem: Werner Imre, Kemény Imre, Hatschek Pál tart. hadnagynak, Farkas Géza, Pataky Sándor, Nagy László, Fekete Zoltán, Vozidóvszky Géza, Schmetz Imre, Holba Miklós, Fozmann Jenő hadapródjelölteknek, valamennyi kitüntetett a 31. h. gyalogezredben.

— Megyei gyűlés. Veszprémmegye törvényhatósági bizottsága ez évi rendes őszi közgyűlését szept. 9-én tartja meg.

— A Balaton helyettes kormánybiztos. A közéletmező miniszter Szmercsányi György pozsonyi főispán és kormánybiztos, a Balaton kormánybiztosának helyettesévé Junkó Zoltán Pozsony városi tanácsost nevezte ki és hatáskörébe utalta a kormánybiztos terület törvényhatósági joggal felruházott és 10.000-nél több lakost számláló r. t. városnak, valamint a balatoni fűrdőknek ellátási ügyeit.

— Veszprém város 1915. évi számadását Szigethy Ferenc városi számvévkészítette a közgyűlésnek egy idevonalatkozó határozata alapján s most van folyamatban az 1916. évi számadás. Az 1915. évi számadás, amely az első háborús évi számadás, a rengeteg előre nem láthatott kiadás dacára elég kedvező. A házipénztár kezelési eredménye a következő: A költségelőirányzaton alapuló bevételek 1915. évi előírása 549.950 K 11 f. A kiadások 1915. évi előírása 487.658 K 26 f. Az eredmény tehát 62.291 K 85 f-rel kedvezőbb. A költségirányzaton kívüli bevételek 1915. évi előírása 152.492 K 28 f. a kiadások 1915. évi előírása 207.034 K 39 f., az eredmény kedvezőtlenebb 54.542 K 11 f-rel. Végeredményben tehát az eredmény (vagyongyarapodás) a házipénztárnál 7749 K 74 f-rel kedvezőbb. A vagyonleltár összesítése a következő képet mutatja: Vagyon 5.565.849 K 99 f. Teher 1.952.455 K 10 f. Az 1914. évi tiszta vagyon 3.613.339 K 80 f. 1914. év végén volt: 3.509.384 K 29 f. Az 1915. évi vagyongyarapodás 104.010 K 51 f.

— Hangyaszővelkezet Veszprémben. Megirtuk, hogy egy ilyen alakulás van keletkezésben Veszprémben. A részvényjegyzés befizetését célzó felhívás megjelent s az nagy plakátokon olvasható. A felhívást dr. Bibó Károly alispán, dr. Magyar Károly orsz. képviselő, Göndör Ferenc segédtanfelügyelő és Kajdacsy Endre vármegyei gazd. egyleti ügyvezető igazgató bocsátották ki.

— A pápai piac megrendszabályozása. Hogy a pápai helyettes rendőrkapitány kissé ráncbaszedte a piaci árusítókat, kiderült, hogy számos alkalmi kofa iparkodik ott a drágaságot elősegíteni. Ennek elkerülése végett ezentul csupán iparigazolvánnyal lehet a piacon árulni, amely addig lehet a kofa

tulajdona, amíg visszavétést nem követ el. Ez utóbbi esetben megvonják tőle az engedélyt. Új rend még a pápai pracon hogy a rendőrkapitány a zöldespiacou külön helyet jelölt ki a termelők és külön helyet a kereskedők részére. — Mindkét újítást jó lenne talán Veszprémben is meghonosítani...?

— **Pót befőzési cukor.** A közlelmező miniszter újabb 10 mm. cukrot utalványozott a veszprémi tisztviselők részére és pedig családtagonként fél kőt. Dr. Horváth Béla polgármesterhelyettes előterjesztést tett a miniszteriumnak, hogy tekintettel az ideai jó gyümölcstermésre, a városnak is utaljon ki újabb cukoradagot.

— **A Balaton kormánybiztosának rendeletei.** A belügyminiszter leiratban értesítette Veszprém és Somogy vármegyék alispánjait, hogy a balatoni kormánybiztos rendelkezéseinek megszegését kihágásnak fogja minősíteni.

— **Levágta lábait a vonat.** Végzetes baleset történt az enyingi vasuti pályaudvaron. A beérkező vonathoz tolatott kocsi Gróf János pályáőr, de oly szerencsétlenül, hogy lábai a kerekek alá kerültek s azok mindkettőt bokán felül lementszették. A gyorsan megérkezett orvosi segítség bekötözte a rémes sebesülést és az éppen indulásra kész vonattal Székesfehérvárra a kórházba szállították a nagy családú szerencsétlen embert.

— **Gabonavásárlási igazolványok.** E héten megkezdte Veszprém város közlélmzési ügyosztálya a gabonavásárlási igazolványok kiadását és pedig szerdai és pénteki napokon kívánja azt lebonyolítani. *Buzsára és rozsra* is kapható már vásárlási igazolvány, csak aztán gabona is legyen kapható ellenében. Mert az nem biztos — úgy mondják. De hát valamiképpen mégis csak segíteni kell a bajon, mert a hatósági ellátás nem sok reménytel kecsegtet. Ha Veszprém területén nem-termelt elegendő, akkor legyen szabad máshonnan vásárolni. Reméljük, hogy illetékes köröknek ily irányú felterjesztést fognak intézni a közlélmzési miniszterhez. De meg majd meglátjuk. Hátha mégis lesz elég gabonája a H. T. helybeli bizományosának!

— **Az árpa vásárló igazolványokat** csak annak rendőri igazolása ellenében lehet megkapni, hogy van a kérelmezőnek sertése, termése ellenben nincs. Tisztviselők nem kapnak gabonavásárlási igazolványt, mert ezek részére a miniszter külön ulalt ki lisztet.

— **Katonák szabadságának szabályozása.** A honvédelmi miniszter a katonai szabadságolások ügyében három rendeletet bocsátott ki. Az első a tíz hétre szóló bevárásai engedelmekről szól. A rendelet értelmében a járási fősolgabírók azoknak a gazdáknak, a kiknek a beadott újabb felmentés iránti kérelme még nincs elintézve, a banyújtakor kapott tizheti bevárásai engedelmük pedig már lejárt újabb tizheti bevárásai engedelmet adhasanak. Ugyanilyen bevárásai engedelmet kaphatnak azok is, a kik eddig katonai szolgálatot még nem teljesítettek, tehát felmentésüket első ízben kérik. — A második rendelet a menetbe osztott legénység szabadságolásáról szól. Az utóbbi időben ugyanis gyakran előfordult, hogy egyes katonák a menetszázadból megszöktek, mert hosszabb harcéri szolgálat után sem kaptak szabadságot, sőt még hozzátartozóiktól sem búcsuzhattak el harcérre indulásuk előtt. Hogy ez a jövőben ne fordulhasson elő, a honvédelmi miniszter úgy intézkedett, hogy a legénység, a mely valami menetalakulatba van beosztva, azok kivételével, kikkel szemben eddigi magatartásuk alapján az a gyanu merülhet fel, hogy szabadságukról idejekorán nem vonulnak be, a menetalakítás utabindulása előtt magánügyeik rendezésére föltétlenül megfelelő rövid időre szabadságolandók. Abban az esetben, ha e szabadság a menetalakítás utabindulását megelőzően nem volna idejekorán megadható, úgy hogy egyesek az utabindulásakor még nem vonultak volna be,

akkor ezek, mint külön szállítmányok küldendők ki a menetszázadok után a kiképző-csoporthoz. Ezek az intézkedések a hadifogságból hazatért legénység szabadságolására nem vonatkoznak. A honvédelmi miniszter harmadik rendelete a szabadságmeghosszabbítási kérvények bélyegkötelezettségéről szól. E szerint a legénységhez tartozó személyek szabadságmeghosszabbítása iránt beadott írásbeli kérvénye, akár legénységhez tartozó személy maga, akár egy harmadik személy, nevezetesen a hozzátartozók valamelyike nyújtsa be a kérvényt, továbbá jegyzőkönyvek, melyek szabadság iránti kérelmének szóbeli előterjesztése folytán a kérelmek elintézése céljából fölvételnek, *invenkt egy korona bélyegkötelezettség alá esnek.*

— **Birkahus — sertésus.** E héten ismét megkezdte Veszprém város közlélmzési ügyosztálya a sertésus árusítását. Nagyobb adagot adnak, de csak kéthetenként, a közbeeső héten pedig birkahust mérnek szintén jegyre.

— **Hadikönyha.** A pápai tisztviselőszövetkezet igazgatósága legutóbbi ülésén határozatot hozott egy hadikönyha fellállítására. A Bauer-féle kávéház helyiségét bérelt ki e célra, hogy a tisztviselők a mai drágaság mellett olcsóbban étkezhesenek. E valóban egészséges határozat meleg támogatását az új polgármester is megígérte.

— **Lövégés szabályozása.** Tekintettel arra, hogy a szegényebb néposztály az olcsóbb lövőhöz könnyebben hozzájuthasson, a földmivélési miniszter megengedte, hogy a háború tartama alatt azokon a helyeken is lehessen lovat levágni, ahol közbághid nincsen.

— **Szén.** Kedden tartotta ülését Veszprém város szénbizottsága és úgy határozta, hogy a városnak 700 vaggont kitevő szükségletét egy fővárosi cég útján bejelentik a szénbizottságnak. E kérést a polgármester személyesen fogja elintézni a szénbizottság elnökével, ugyszintén az iskolák szénszükségletét is. Eppen e célból felhívta az iskolák vezetőit, szénszükségleteik sürgős bejelentésére. — Nagy örömmünkre szolgál annak konstataciója, hogy derék polgármesterünk szívén viseli e mostanság valóban „fekete gyémánt”-ok ügyét, mert bizony fűtőanyag hiányában nem tudnók, hogy miképp éljük keresztül a telet. Reméljük, hogy a polgármester közbenjárásának lesz is fogantaja és annyi szemet fog a város részére kiutalni a szénbizottság, hogy abból arányosan ugyan, de — *mindenkinek* jusson.

— **Új Iparvasut.** Veszprém vármegye közgazgatási bizottsága egy lözüemű iparvasut építését engedélyezte a pápa—ugodi hitbizomány területére, amely az uradalom faraktárból Bakonyér áthidalásával a Tüzesmalomig uradalmi területen építendő. A vasutépítésnél Pápa városát semmiféle költség nem terheli.

— **Ragadozó vadak mérgezése.** A földmivélésügyi miniszter hasznos vadnak hathatósbab megvédése és közlélmzés céljára való megmentése érdekében most kiadott körrendeletével utasította a törvényhatóságokat, hogy a ragadozó vadak mérgegel való pusztítását célzó engedelemeért beadott folyamodványt soron kívül és oly módon intézzék el, hogy a mérgezést már tél idején, — a mikor legtöbb eredménnyel jár — végre lehessen hajtani. A szomszédos vadászterületeken folytatott kopozás az engedelem megtagadásának vagy késleltetésének oka nem tehet.

— **Lusgan hajts!** Ez különösen olyan helyeken üdvös, ahol keskenyebb utcák vannak. Az ellenkezője pedig veszedelmes. Így történt Pápán is a Kossuth-utcában, ahol Somogyi Gyula acsádi molnár kocsija nem tudott kitérni az örült sebesen hajszoló postakocsi elől, amely nekiment és beletaszította a Gutstein-féle üzlet kirakatába. Természete-

sen az egész hirakat betört és a ló is megsebesült. Nagyobb baj azonban nem történt.

— **Meglopta a gazdáját.** Tick Jezefa cselédleány ellopta Krauitz János pápai szíjgyártótól asszonyának aranyláncát és pénzét. A lopást észrevették és a csendőrség letartóztatta a leányt.

VISZKETEG!

Rüh, sömör és mindennemű borbaj biztos gyógyszere a

BORÓKA-KENŐCS.

Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és 9 kor. Hozzávaló Boróka-zsappan 5 kor. Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykőrös.

Veszprémben kapható:

Földes Lajos, Czermák Lipót, Incze Kálmán és Kocsuba Emil gyógyszerteráiban.

BIRTOKOKAT

keresek megvételre, tekintet nélkül terjedelmükre. Közlendő a birtok mivélési ága, termérték, a birtok tehertételei, részletes leírása az épületeknek, fundus instruktus részletezése, vasuti állomás s a birtok ára.

Ájánlatokat kér:

farádi Balogh Constantin

banküzlet

Budapest, VI., Vörösmarty-utca 41.

Telefon 170—91.

Tisztelettel tudatjuk, hogy a **Siófoki Központi Tejesarnokot** megvettük.

Bárki másnál

előnyösebb feltételek mellett vásárolunk

tejet.

Árajánlatokat kér:

Havasi Vajvállalat

Siófoki Tejesarnoka Siófok, vagy **Központja Kaposvár.**

Balaton mellett keresek
ötventől száz holdig
szántóföldet,
jó lakóházat
és szőlőt
is megvételre.
JÁRMY,
Döge, Szabolcs megye.

Iskolaszerek, rajzszerk, papírok,
minden e szakba vágó cikkek a
legelőbb áron kaphatók

PÓSA ENDRE
könyvkereskedésében

Veszprém, Rákóczy-tér 3. sz.
(Saját ház.) Telefon 93.

Minden iskolában használható
tankönyvek raktáron vannak.

Vizkötéséget, Sömört, Rühst
leggyorsabban elmulasztja
a D. Fleisch-féle eredeti
törvényesen védett

„Skaboform“-Kenőcs.

Nincs esze, nem piszkít. Mindig ere-
deti peccétes Dr. Fleisch-félét kérjünk.
Próba tégely 3.— K, nagy tégely 5 K,
családi tégely 12 K.

Veszprém és vidéke részére főraktár:

Kossuth Emil „Fekete sas“ gyógyszerértára
Veszprémben.

Vételeinél a Skaboform-védjegyre ügyeljünk.

„DIADAL“

ruhafestéket használjon, ha szépen
és jól akarja a ruháit festeni.

Ára osomagonként 70 fillér.

Egyedüli raktár:

STEINER BÉLA drogéria

Székesfehérvár, Kossuth-u. 7.

Vizitellárusítóknak árkedvezmény

KÖLCSÖNÖKET

közvetítőviselőknak, nyugdíjasoknak fize-
lési előjegyzésre életbiztosítással kézség
nélkül, továbbá földbirtokokra, házakra
ötven évtől egész halvanót évi törlesztésre,
második helyre tíz évi törlesztésre.

Veszek örökségeket, házrészeket, élet-
biztosítási kötvényeket, ezüstneműket.

farádi **BALOGH CONSTANTIN**

BUDAPEST, VI., Yörösmarty-utca 41. szám.

Telefon 170-91. (Válaszbélyeg esatolandó.)

Birtokot

10-től 100 holdig,

esetleg erdővel
nagyobb is, la-
kóházzal, mellék-
épületekkel meg-
venne

ifj. **Miskolczy Imre**

osztálytanácsos

Budapest, Zádor-utca 44. sz.

Hirdetéseket fölvesz

a kiadóhivatal.